

en tota aquesta longitud, veurem que des del riu esmentat en amunt, on comencen els penya-segats, la composició granítica del terreny, i el seu origen hercinià, ja perfilen uns trets especials, que la vegetació de pins, alzines sureres, brucs, oliveres, tarongers, etc., caracteritzen abastament. És el tros anomenat pròpiament Costa Brava, que acaba a les muntanyes de Bagur. Hom descobreix en ell certes diferències i particularitats, que la influència humana encara fa més evident.

Més cap al Nord, el paisatge canvia completament amb la platja de Pals, formada pels al·luvions del Ter, posant en contacte amb la mar la plana d'esfondrament empordanesa. De l'Estartit en amunt, hom comença a trobar les estribacions del Montgrí, muntanya anomenada també de Santa Caterina de Montgrí, i en el cim de la qual hi ha les runes d'un antic castell. Aquesta formació ja es diferencia de la Costa Brava, car la seva naturalesa litològica és ben distinta; el massís és essencialment constituït per calisses «Repuineia Lonsdalei» del cretàcic i s'estén entre L'Estartit, L'Escala i Torroella de Montgrí. La distància que separa les dues primeres poblacions, és la banda pertanyent a la costa, que també està formada per espadats, puntes i cales, com els que hem anomenat anteriorment. Però el paisatge és ara molt més àrid, rost, aspre; la terra és més erma i despul·lada. Les illes Medes són ací un testimoni ben notable de la força erosiva de les ones, que han fragmentat aquestes masses enormes de terrenys.

Vénen, més cap a migdia, les belles i plàcides platges del Golf de Roses, que contrasten amb els abruptes i aguts espadats de la península del cap de Creus. Aquest litoral, retallat i feréstec, degut a la disposició dels plegaments hercinians, està compost de granit amb afloraments de gneis i pissarres micàcies, de molta duresa i resistència. L'aspecte és potser encara més rost que a la Costa Brava; hom ha donat a aquests indrets el nom escaient de Costa Ardida. Aquesta formació es continua més amunt cap a Port-Vendres i Colliure, fins a la plana del Roselló.

Tot aquest conjunt presenta certes diferències que ens indiquen que no forma pas una unitat geogràfica determinada, per més que, com hem dit anteriorment, hom vulgui presentar-lo com a tal. No sabem si això serà fet amb el fi de facilitar el problema de la divisió comarcal, en alguns casos, o bé amb el d'adquirir uns guanys i avantatges amb l'extensió del turisme a unes zones que, encara que no formen part de la Costa Brava pròpiament dita, són innegablement estoig de bel·leses naturals ben estimables. En tot cas, per a posar les coses al seu lloc, hem remarcat la diferència que hi ha entre el paisatge de cada un dels trossos apuntats, fet digne de tenir-se en compte per a precisar definitivament l'extensió ocupada per aquest recó tan magnífic de Catalunya.